

วิธีบรรพชาอุปสมบทแบบเอสาหัง

กุลบุตรผู้มีศรัทธามุ่งอุปสมบท พึง

รับผ้าไตรอุ้มประนมมือเข้าไปในสังฆสนนิบาต

วางผ้าไตรไว้ข้างตัวด้านซ้าย รับเครื่องสักการะถวายพระอุปัชฌายะ

แล้วกราบลงด้วยเบญจางคประดิษฐ์ ๓ ครั้ง

แล้วนั่งคุกเข่าอุ้มผ้าไตรฯ ประนมมือเปล่งวาจา ถึงสรณะและขอบรรพชาด้วยความศรัทธา หยุดตามจุดจุลภาค
ว่า

เอสาหัง ภันเต, สุจิระประวิณีพทุตัมปิ, ตัง ภาคะวันตัง สระระณัง คัจฉามิ,

ธัมมัญจะ ภิกขุสงฺฆญจะ, ละเภยยาหัง ภันเต, ตัสสะ ภาคะวะโต,

ธัมมะวินะเย ปัพพัชชัง, ละเภยยัง อุปสัมปะทังฯ

ทุติยัมปาทัง ภันเต, สุจิระประวิณีพทุตัมปิ, ตัง ภาคะวันตัง สระระณัง คัจฉามิ,

ธัมมัญจะ ภิกขุสงฺฆญจะ, ละเภยยาหัง ภันเต, ตัสสะ ภาคะวะโต,

ธัมมะวินะเย ปัพพัชชัง, ละเภยยัง อุปสัมปะทังฯ

ตะติยัมปาทัง ภันเต, สุจิระประวิณีพทุตัมปิ, ตัง ภาคะวันตัง สระระณัง คัจฉามิ,

ธัมมัญจะ ภิกขุสงฺฆญจะ, ละเภยยาหัง ภันเต, ตัสสะ ภาคะวะโต,

ธัมมะวินะเย ปัพพัชชัง, ละเภยยัง อุปะสังปะทังฯ

อะหัง ภันเต, ปัพพัชชัง ยาจามิ, อิมานิ กาสายานิ วัตถานิ คะเหตฺวา,

ปัพพาเซถะ มัง ภันเต, อะนุกัมปัง อุปาทายะฯ

ทุติยัมปิ อะหัง ภันเต, ปัพพัชชัง ยาจามิ, อิมานิ กาสายานิ วัตถานิ คะเหตฺวา,

ปัพพาเซถะ มัง ภันเต, อะนุกัมปัง อุปาทายะฯ

ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต, ปัพพัชชัง ยาจามิ, อิมานิ กาสายานิ วัตถานิ คะเหตฺวา,

ปัพพาเซถะ มัง ภันเต, อะนุกัมปัง อุปาทายะฯ

ถ้าบวชเป็นสามเณร ยกคำว่า ละเภยยัง อุปะสังปะทัง ออกเสีย

ในลำดับนั้น พระอุปัชฌายะรับเอาผ้าไตรจากผู้มุ่งบรรพชาวางไว้ตรงหน้าตัก

แล้วกล่าวสอนถึงพระรัตนตรัยเป็นต้น และบอก ตะจะปัญจะกัมมัญฐาน ให้ว่าตามไปที่ละบท โดยอนุโลม
และปฏิโลม ดังนี้

เกสา โลมา นะชา ทันตา ตะใจ (อนุโลม)

ตะใจ ทันตา นะชา โลมา เกสา (ปฏิโลม)

ครั้นสอนแล้ว - พระอุปัชฌายะชักอังสะออกจากไตร สวมให้

แล้ว สั่งให้ - ออกไปครองไตรจีวรตามระเบียบ(ซึ่งอาจจะมีพระพี่เลี้ยงรออยู่)

ครั้นเสร็จแล้ว - เข้าไปหาพระอาจารย์ รับเครื่องสักการะถวายท่าน แล้วกราบ ๓ หน นั่งคุกเข่า ประนมมือ
เปล่งวาจา ขอสละและศีลดังนี้

อะหัง ภันเต, สละระณะสี่สัง ยาจามิ

ทุติยัมปิ อะหัง ภันเต, สละระณะสี่สัง ยาจามิ

ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต, สละระณะสี่สัง ยาจามิฯ

ลำดับนั้น พระอาจารย์กล่าวคำนโมสการให้ผู้มุ่งบวชพบว่าตามไปดังนี้

นะโม ตัสสะ ภาวะะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะฯ (ว่า ๓ หน)

แต่นั้นท่านจะสั่งด้วยคำว่า - เอวัง วัเทหิ หรือ ยะมะหัง วัทามิ ตัง วัเทหิ

พึงรับว่า - อามะ ภันเต

ครั้นแล้วท่านนำไปเปล่งวาจา - ว่าสละกรรมนี้ตามไปที่ละพากย์ดังนี้

พุทัง สละระณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สละระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สละระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ พุทัง สละระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ ธัมมัง สละระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ สังฆัง สละระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ พุทัง สละระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ ธัมมัง สละระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ สังฆัง สละระณัง คัจฉามิ

เมื่อจบแล้ว ท่านบอกว่า : ติสละระณะคะมะเนง นิฏฐิตัง

พึงรับว่า : อามะ ภันเต

ลำดับนั้นพระอาจารย์จะบอกให้รู้ว่า การบวชเป็น สามเณรสำเร็จด้วยสละกรรมนี้เพียงเท่านี้

ลำดับต่อไป - พึงสมาทานสิกขาบท ๑๐ ประการ ว่าตามท่านไปดังนี้

ปาณาติปาตา เวระมะณี
อะทินนาทานา เวระมะณี
อะพรัหมจะเวรียา เวระมะณี
มุสาวาทา เวระมะณี
สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี
วิกาละโภชะนา เวระมะณี
นัจจะคีตะวาทิตะวิสุกะทัสสะนา เวระมะณี
มาลาคันธะวิเลปะนะธารณะมัณฑะนะวิภูสะนัฏฐานา เวระมะณี
อุจจาสะยะนะมะหาสะยะนา เวระมะณี
ชาตะรุปะระชะตะปะฏิกคะหะณา เวระมะณี
อิมานิ ทะสะ ลิกขาปะทานิ สะมาทียามิ ฯ (ว่า ๓ หน)

ในลำดับนั้น

สามเณรพึงรับบาตร อุ่มเข้าไปหาพระอุปัชฌายะในสังฆสนนิบาต วางบาตรไว้ข้างตัวด้านซ้าย
รับเครื่องสักการะถวายท่าน แล้วกราบ ๓ หน
นั่งคุกเข่าประนมมือกล่าวคำขอนิสัย ว่าดังนี้

อะหัง ภันเต, นิสสะยัง ยาจามิ
ทุติยัมปิ อะหัง ภันเต, นิสสะยัง ยาจามิ
ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต, นิสสะยัง ยาจามิ
อุปัชฌายโ มเม ภันเต, โหหิฯ(ว่า ๓ หน)

พระอุปัชฌายะกล่าวว่า โอปาเยกััง, ปะฏิฐัง, ปาสาทิเกนะ สัมปาเทหิ บทใดบทหนึ่ง
พึงรับว่า สาธุ ภันเต ทุกบทไป แต่นั้น สามเณรพึงกล่าวรับเป็นธุระให้ท่านว่าดังนี้

อัชชะตักเคทานิ เถโร, มัยหัง ภโร, อะหัมปิ เถรัสสะภาโรฯ(ว่า ๓ หน)
เสร็จแล้วกราบลง ๓ หน

ลำดับนั้น - พระอุปัชฌายะแนะนำสามเณรไปตามระเบียบแล้ว พระอาจารย์ผู้เป็นกรรมวาจา เอาบาตรมี
สายคล้องตัวผู้มุ่งอุปสมบท บอกบาตรและจีวร ผู้มุ่งอุปสมบทพึงรับว่า - อามะ ภันเต ๔ หนดังนี้

คำบอกบาตรจีวร : คำรับของผู้มุ่งอุปสมบท :

๑. อะยันเต ปัตโต	อามะ ภันเต
๒. อะยัง สังฆาฏี	อามะ ภันเต
๓. อะยัง อุตตะราสังโค	อามะ ภันเต
๔. อะยัง อันตะระวาสะโก	อามะ ภันเต

ต่อจากนั้น

พระอาจารย์ท่านบอกให้ออกไปข้างนอกว่า — คัจฉะ อะมุหิ โอกาเส ติฏฐาหิ

ฟังถอยออก — ลูกขึ้นเดินไปยืนอยู่ที่ๆ กำหนดไว้

พระอาจารย์ท่านสวดสมมติตนเป็นผู้สอนซ้อมแล้ว ออกไปสวดตามอันตราয়ิกกรรม

ฟังรับว่า - นัตถิ ภันเต (๕ ครั้ง) อามะ ภันเต (๘ ครั้ง) ดังนี้

ถาม :

ตอบ :

๑. กุฏฐัง	นัตถิ ภันเต
๒. คัมภี	นัตถิ ภันเต
๓. กิลาโส	นัตถิ ภันเต
๔. โสโส	นัตถิ ภันเต
๕. อะปะมาโร	นัตถิ ภันเต
๑. มะนุสโสสี	อามะ ภันเต
๒. ปริโสสี	อามะ ภันเต
๓. ภูชิสโสสี	อามะ ภันเต
๔. อะนะโณสี	อามะ ภันเต
๕. นะสี ราชะกะโฏ	อามะ ภันเต
๖. อะนุญญาโตสี มาตาปัตตูหิ	อามะ ภันเต
๗. ประิปนุณณะวีสะติวัสโสสี	อามะ ภันเต
๘. ประิปนุณันเต ปัตตะจีวะรัง	อามะ ภันเต
๑. กินนาโมสิ อะหัง ภันเต.....นามะ	
๒. โก นามะ เต อูปัชฌาโย	อูปัชฌาโย เม ภันเต
	อายัสมา.....นามะฯ

ถ้าตอบพร้อมกัน - ให้เปลี่ยน เม เป็น โน ช่องที่เขียน.....ไว้

พระอุปัชฌายะหรืออาจารย์ท่าน - จะตั้งชื่อของ อุปสัมปทาเปกขะ กรอกลงช่องให้ไว้ก่อนวันบวช และช่องที่เขียน..... ไว้ในช่องชื่อของพระอุปัชฌาย์ ให้กรอกตามชื่อของพระอุปัชฌายะ ซึ่งท่านจะบอกและกรอกให้ไว้ก่อนวันบวช

ครั้นสวดสอนข้อแล้ว ท่านกลับเข้ามาสวด - ขอเรียกอุปสัมปทาเปกขะเข้ามา

อุปสัมปทาเปกขะ - พึ่งเข้ามาในสังฆสันนิบาต กราบลงตรงหน้าพระอุปัชฌายะ ๓ หน แล้วนั่งคุกเข่าประนมมือ เปล่งวาจาขออุปสมบท ว่าดังนี้

สังฆัมภันเต, อุปะสัมปะทัง ยาจามิ, อุลลุมปะตุมัง ภันเต, สังโฆ อะนุกัมปัง อุปายทาเยฯ

ทุตติยัมปิ ภันเต, สังฆัง อุปะสัมปะทัง ยาจามิ, อุลลุมปะตุ มัง ภันเต, สังโฆ อะนุกัมปัง อุปาทายะฯ

ตะติยัมปิ ภันเต, สังฆัง อุปะสัมปะทัง ยาจามิ, อุลลุมปะตุ มัง ภันเต, สังโฆ อะนุกัมปัง อุปาทายะฯ

ถ้าว่าพร้อมกันให้เปลี่ยน - ยาจามิ เป็น ยาจามะ เปลี่ยน มัง เป็น โน

ในลำดับนั้น พระอุปัชฌายะกล่าวแต่เพียงสงฆ์แล้ว และพระอาจารย์สวดสมมติตน - ถามอันตรายิกกรรม อุปสัมปทาเปกขะ พึ่งรับว่า - นัตติ ภันเต ๕ ครั้ง อามะ ภันเต ๘ ครั้งตอบชื่อตนและอุปัชฌายะรวม ๒ ครั้ง โดยนัยหนหลัง

แต่นั้น - นั่งฟังท่านสวดกรรมวาจาอุปสมบทไปจนจบ

ครั้นจบแล้ว - ท่านเอาบาตรออกจากตัว แล้วพึงกราบ ๓ หน นั่งพับเพียบประนมมือฟัง

พระอุปัชฌายะบอกอนุศาสน์ไปจนจบแล้วรับว่า อามะ ภันเต แล้วกราบ ๓ หน

ถวายไทยทาน กรวดน้ำ แล้วพระใหม่รับเครื่องบริวารอื่น ๆ จากญาติโยม เพื่อให้ใช้สอยต่อไป และให้พระใหม่ให้พรโยม(ตาม อนุโมทนาวิธี : ยะถา วาวิระหา...สุขัง พะลังฯ) อันเป็นเสร็จพิธี(อนึ่ง หลังจากเสร็จพิธี ให้พระใหม่ทำการพินธุผ้า ตามคำแนะนำของพระครูวิจิตต์ต่อไป)

จบวิธีอุปสมบทแบบเอสาหัง